

nansowych podejmowanych przez Radę oraz zawartych umów nabycia nieruchomości.

3. Wyraża się zgodę na oddawanie w użytkowanie nieruchomości gruntowych na czas dłuższy niż 3 lata bez obowiązku przetargowego trybu zawierania tych umów z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Zobowiązuje się Wójta do ustalania użytkownika w drodze przetargu, gdy wniosek o przekazanie w użytkowanie na czas nieokreślony lub określony przekraczający 3 lata złożył więcej niż jeden podmiot.

5. Obciążenie nieruchomości służebnością dokonuje Wójt po uzyskaniu opinii komisji Rady Gminy właściwej do spraw budżetu i rozwoju gospodarczego.

§14. 1. Nieruchomości mogą być udostępniane w formie użyczenia na czas oznaczony lub czas nieoznaczony.

2. Użyczenie nieruchomości na czas nieoznaczony może być dokonane w celu prowadzenia na niej działalności, o której mowa w art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy, jeżeli cele te nie są związane z działalnością zarobkową.

3. W innych przypadkach użyczenie nieruchomości może być dokonane na czas określony nie dłuższy niż 3 lata.

ROZDZIAŁ VI

Przepisy końcowe

§15. Traci moc Uchwała Nr XI/64/03 Rady Gminy Czermin z dnia 19 grudnia 2003 r. oraz Uchwała Nr XVIII/119/04 Rady Gminy Czermin z dnia 14 grudnia 2004 r.

§16. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§17. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy Czermin
(-) *Józef Libert*

2570

UCHWAŁA NR XVI/108/2008 RADY GMINY KAMIENIEC

z dnia 26 czerwca 2008 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2008-2011

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 87 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.), Rada Gminy Kamieniec uchwala, co następuje :

§1. Przyjmuje się Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008-2011 zaopiniowany pozytywnie przez Wojewódz-

kiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
(-) *Andrzej Stamierowski*

Załącznik
do uchwały Nr XVI/108/2008
Rady Gminy Kamieniec
z dnia 26 czerwca 2008 r.

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI NA LATA 2008-2011 GMINY KAMIENIEC

1. Wstęp

Gmina Kamieniec jest obszarem o bardzo bogatej tradycji i kulturze, sięgającej nawet okresu sprzed 6 tys. lat. Wykopiska archeologiczne w okolicach Katusza, pozwalają twierdzić, że już w młodszej epoce kamienia, ludność miała tutaj swoje osady. Istnieją na to liczne dowody w postaci odnalezionych tam narzędzi oraz wyrobów z brązu, datowanych na 4 tys. lat p.n.e.

Gmina Kamieniec może pochwalić się także dowodami na funkcjonowanie na jej obszarze osadnictwa, z okresu kultury łużyckiej, jak i unietyckiej (1700 -1500 lat p.n.e.). Stanowią je liczne kurhany, w okolicach wsi Łęki Małe, Wilanowo, Wolkowo. W grobowcach bogatszej części tutejszego społeczeństwa odnaleziono liczne wyroby z brązu, złota, bursztynu. W pobliżu obszaru gminy, przebiegał w czasach rzymskich, szlak bursztynowy, o czym świadczą wykopaliska w Czaczu i Bonikowie.

Godne polecenia są tutejsze zabytki – zarówno te znajdujące się przy głównych drogach, jak i te, mniej znane położone z dala od głównych traktów.

W miejscowości Kamieniec na uwagę zasługuje neogotycki kościół św. Wawrzyńca zbudowany w latach 1908-1910 wg projektu znanego architekta Rogera Ślawnickiego. Wnętrze kryte sklepieniami krzyżowo - żebrowymi, ma neogotyckie wyposażenie. Po zachodniej stronie kościoła znajduje się dawny dwór z II poł. XIX wieku. Wzdłuż budynku prowadzi droga do parku krajobrazowego w którym znajduje się grodzisko pierścieniowate.

We wsi Karczewo po wschodniej stronie głównej drogi wznosi się pałac klasycystyczny zbudowany w latach około 1805-1811 dla Mikołaja Mielżyńskiego, gruntownie przebudowany i powiększony w 1908 r. Przy nim park krajobrazowy z dębami o obwodzie do 480 cm, kasztanowcami do 330 cm, oraz jesionami do 310 cm. Naprzeciwko pałacu znajduje się zespół starych zabudowań folwarcznych z XIX w.

W miejscowości Katusz, leżącej w dolinie Obry między nowymi domami zachowało się sporo starych budynków mieszkalnych i gospodarczych, drewnianych, szachulcowych i z muru pruskiego. Na niewielkim wzniesieniu wznosi się kościół poewangelicki, obecnie NMP Królowej Korony Polskiej zbudowany około 1890 r. z ozdobnymi szczytami i kwadratową wieżą zwieńczoną piramidalnie. Obok znajduje się dawna pastorówka – obecnie leśniczówka.

W dolinie Obry 1,5 km na ptn. zach. od wsi w lesie mieszanym znajduje się grodzisko pierścieniowate o wałach wysokości 4,5 – 5 m. W pobliżu odnaleziono skarb monet i ozdób srebrnych (zakopany ok. 1050r.) oraz ślady osady wczesnośredniowiecznej.

W Paręczewie, w miejscowości położonej na skrzyżowaniu dróg lokalnych do Czacza, Kamieńca i Wielichowa na uwagę zasługuje pałac wzniesiony po 1820 r. dla Adolfa Potworowskiego. Wokół rozciąga się park krajobrazowy założony w II poł. XVIII w. i później przekomponowany. Rosną w nim liczne stare drzewa. Na szczególną uwagę zasługuje rosnący na trawniku przed pałacem największy w Wielkopolsce miłorząb dwuklapowy. Obok położony jest obszerny folwark o 2 podwórzach: zachodnie z 1 poł. XIX w. i wschodnie pochodzące z okresu późniejszej zabudowy. W pobliżu wjazdu do parku znajduje się drewniany kościół św. Michała Archanioła, kryty dachem gontowym, zbudowany w 1774 r. i przedłużony od strony zachodniej w latach 1950-1951. Przy kościele stoi drewniana dzwonnica z tego samego okresu. Obok plebania z II poł. XIX w.

W Szczepowicach w miejscowości położonej przy drodze Modrze – Maksymilianowo znajduje się pałac zbudowany na początku XX w. Wokół park krajobrazowy założony w II poł. XIX w. Rosną w nim okazałe białodrzewy, jesiony i buki.

W Ujeździe – w miejscowości położonej 5 km na pld.wsch. od Grodziska przy szosie do Kościan znajduje się późnobarokowy dwór z II poł. XVIII, fundacji Kaspra Rogalińskiego-wydłużony, parterowy z mieszkalnym poddaszem, ma pośrodku ganek neogotycki na czterech słupach połączonych tzw. łukiem Tudorów.

W Cykowie – miejscowości leżącej przy drodze Ptaszko-Kamieniec znajduje się późnoklasycystyczny dwór wzniesiony przed poł. XIX w. dla Józefa Biegańskiego. Obok dworu znajduje się oficyna z tego samego czasu, a z tyłu park krajobrazowy.

W centrum Konojady wznosi się kościół św. Andrzeja z lat 1854-1874 o nitych cechach neogotyckich z kwadratową wieżą. Wewnątrz w prawym ołtarzu bocznym obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z II poł. XVII w. Przy kościele brama z figurami św. Piotra, św. Pawła i św. Jadwigi z XIX w. Na wschód od kościoła znajduje się teren parku krajobrazowego z II poł. XIX w. Do szosy Kościan – Grodzisk prowadzi aleja kasztanowców o długości 800 m.

Łękach Wielkich obok głównego skrzyżowania wsi wznosi się drewniany kościół św. Katarzyny i Niepokalanego Serca Marii zbudowany w 1776 r. z fundacji pisarza wielkiego koronnego Maksymiliana Mielżyńskiego. Przy kościele znajduje się dzwonnica drewniana z końca XVIII w., trzy płyty nagrobne Chłapowskich z Goździchowa, empirowy grobowiec Kęszyckich i głaz pomnik z 1967 r. ku czci parafian poległych w latach 1914-1921 i 1939-1945. Naprzeciwko kościoła znajduje się teren pozostały po dawnym parku dworskim. Na cmentarzu położonym przy drodze do Łęk Małych, znajduje się zbiorowy grób 5 parafian poległych w latach

1919-1926 z nagrobkiem ufundowanym w 70 rocznicę Powstania Wielkopolskiego.

Gminny program opieki nad zabytkami, stanowiący instrument koordynacyjny wdrażania gminnych polityk przestrzennych, powinien przyczynić się do istotnej poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego Gminy Kamieniec poprzez określenie działań organizacyjnych, finansowych i realizacyjnych oraz upowszechniających świadomość, potrzeby i zasady ochrony środowiska kulturowego wśród społeczeństwa Gminy.

Poszanowanie bowiem bogatej tradycji historycznej, utożsamianie się z krajobrazem kulturowym – małej ojczyzny i jej mieszkańców tworzy swoiste poczucie „dumy” z miejsca zamieszkania.

1.1. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami dla gminy Kamieniec

Opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami ma na celu poprawę stanu zachowania gminnego środowiska kulturowego. Środkiem prowadzącym do jego realizacji jest ustalenie w programie uwarunkowań dotyczących finansowania i organizacji działań ochronnych wobec środowiska kulturowego oraz edukacyjnych i wychowawczych wobec społeczności gminnej.

Cele opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami określone zostały w art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 163 poz. 1568). W myśl tego przepisu gminny program opieki nad zabytkami ma na celu w szczególności :

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy ich zachowania,
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków,
- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

1.2. Podstawa prawna opracowania gminnego programu nad zabytkami

Podstawę prawną opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Kamieniec stanowią rozstrzygnięcia ustawowe :

- art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami), stwierdzające, że „Zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych Gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy ...kultury, w tym...ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.”
- art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 163 poz. 1568).

Artykuł ten stanowi, że :

- Wójt sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami,
- gminny program opieki nad zabytkami przyjmuje Rada Gminy po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- gminny program opieki nad zabytkami ogłaszany jest Wojewódzkim Dziennikiem Urzędowym
- z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami Wójt sporządza co 2 lata sprawozdanie, które przedstawia Radzie Gminy.

2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamieniec autorstwa mgr inż. arch. Piotra Kozłowskiego z zespołem uznano, że determinantami zewnętrznymi wynikającymi z położenia w ponadlokalnym systemie osadniczym, geograficznym i technicznym są :

1. Lokalizacja Gminy w jednym z bardziej atrakcyjnych pod względem społeczno - gospodarczym regionów Polski. Na tle pozostałych województw, obszar Wielkopolski charakteryzuje się dobrymi, często wyższymi wskaźnikami od przeciętnych dla kraju. W języku potocznym, określa się analizowany obszar mianem regionu gospodarczego o dużym potencjale ekonomicznym. Nie bez znaczenia pozostaje położenie gminy w zachodniej części Polski, w której wyraźnie odczuwalne jest pozytywne oddziaływanie silnych gospodarczo Niemiec.
2. Przebieg drogi wojewódzkiej przez centrum gminy Kamieniec, łączącej Gostyń, Grodzisk i Nowy Tomyśl jest silnym bodźcem rozwojowym oraz daje szczególną możliwość rozbudowania przede wszystkim sektora działalności gospodarczej. Tereny występujące wzdłuż omawianej trasy przeznaczone mogą być na działki dla inwestorów. Doprowadzi to do wzmożenia lokalnej aktywności gospodarczej, a wykup gruntów przynieść może dodatkowe fundusze na rzecz lokalnej społeczności.
3. Trasowanie po terenie gminy przebiegów gazociągów wysokiego ciśnienia, stwarza możliwości podłączenia do nich sieci średniego ciśnienia poprzez system stacji redukcyjnych, a zatem daje możliwość zaopatrzenia gminy w energię.

Równocześnie studium zwraca uwagę na konieczność uwzględnienia także zewnętrznych ograniczeń rozwojowych, w tym: obecną strukturę zatrudnienia mieszkańców, typowo

rolniczy charakter gminy, położenie gminy z dala od głównych ciągów komunikacyjnych, wskaźnik lesistości regionu, kształtujący się na poziomie 10%, krajobraz większości terenu gminy niewyróżniający się szczególnymi walorami oraz niezadawalający stan czystości wód powierzchniowych.

2.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Kamieniec z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa

2.1.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Kamieniec ze strategią rozwoju województwa wielkopolskiego

W strategii rozwoju województwa wielkopolskiego główny cel rozwoju województwa – misja została zdefiniowana następująco:

- Skupienie wszystkich podmiotów publicznych działających na rzecz wzrostu konkurencyjności regionu i poprawy warunków życia mieszkańców
- Uzyskanie efektu synergii poprzez stworzenie spójnej koncepcji wykorzystania środków publicznych

Jednym z celów operacyjnych strategii jest: Wzrost znaczenia i zachowania dziedzictwa kulturowego.

W Strategii stwierdza się, że dziedzictwo kulturowe w rozwoju Wielkopolski pełni kilka funkcji. Jest ono czynnikiem integracji społecznej, stanowi instrument promocji regionu oraz przyczynia się do rozwoju gospodarczego, gdyż może być bazą dla turystyki i usług kulturalnych. Szczególnie ważnym elementem tego dziedzictwa jest wielkopolska kultura przedsiębiorczości .

Cel ten realizowany będzie przede wszystkim poprzez :

- inwestycje w instytucje kultury,
- ochronę dorobku kulturowego,
- wspieranie działań powiększających dorobek kulturalny regionu,
- promocję aktywności kulturalnej mieszkańców.

2.1.2. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Kamieniec z planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa, cele zagospodarowania przestrzennego można sprowadzić do 3 zasadniczych kategorii :

- efektywne wykorzystanie stanu zainwestowania,
- tworzenie warunków do poprawy jakości życia i rozwoju zrównoważonego,
- zwiększenie konkurencyjności województwa.

Za główne zasady zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego uznano :

- tworzenie warunków do współistnienia środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego, zachowanie dziedzictwa kulturowego i wpisanie go w struktury przestrzenne i otaczający krajobraz,
- tworzenie wielofunkcyjnych struktur przestrzennych (przełamanie monofunkcyjności),
- dążenie do dalszej intensyfikacji rozwoju najbardziej aktywnych gospodarczo obszarów z równoczesnym przełamywaniem impasu gospodarczego obszarów wymagających aktywizacji.

W planie przyjęto 2 podstawowe zasady w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego :

- podstawową zasadą pozwalającą na zachowanie dóbr kultury dla przyszłych pokoleń jest bezwzględne przestrzeganie obowiązującego w tym zakresie prawa, ujętego w ustawie z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz.U. z 1999 r. Nr 98, poz. 1150)¹; drugim aktem prawnym stanowiącym o ochronie dóbr kultury znajdujących się w zbiorach muzealnych jest ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach²;
- ochrona krajobrazu kulturowego może być realizowana poprzez właściwe zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, przy wykorzystaniu wytycznych jakie w tym zakresie zapisane zostały w programie Ministra Kultury i Sztuki.

3. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego Gminy

Na terenie Gminy Kamieniec znajduje się 57 obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Są to dwa drewniane kościoły (Paręczewo i Łęki Wielkie), trzy kościoły murowane (Kamieniec, Konojad i Kotusz), sześć zespołów dworsko lub pałacowo – parkowych, cztery zespoły folwarczne oraz 7 parków.

3.1. Wykaz obiektów zabytkowych nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków

¹ Legislacyjną kontynuacją ustawy jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 163 poz. 1568),

² Poprawka do ustawy - ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o muzeach (Dz. U. Nr 136, poz. 956)

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Nr rej.zab.
1.	Cykowo	zespół pałacowy	XIX, XX	
		- pałac		2508/Ai 1684/A
		- oficyna		2506/A
		- park		1684/A
		zespół folwarczny	II poł. XIX	137/Wlkp/A
		- stajnia z wozownią		
		- obora		
		- spichrz		
		- stodoła		
2.	Goździchowo	zespół dworski	I poł. XIX – XIX/XX	
		- dwór		2510/A
		- park		2049/A
3.	Kamieniec	kościół par.p.w. św. Wawrzyńca	1908-1910	2231/A
4.	Kamieniec	park	poł. XIX	1983/A
5.	Karczewo	zespół pałacowy	pocz. XIX-XX	
		- pałac		1499/A
		- park		2557/A
6.	Karczewo	zespół folwarczny	2 ćw. XIX	2512/A
		- kancelaria		
		- chlewnia		
		- 2 obory		
		- spichrz		
7.	Konojad	zespół kościoła par. p.w. św. Andrzeja Ap.	poł. XIX	2640/A
		- kościół		
		- kaplica grobowa rodziny Speichertów		2518/A
		- cmentarz przykościelny		
		- brama		
8.	Kotusz	- kościół ewangelicki ob. rzym.-kat. p. w. Królowej Korony Polskiej,	1904	2573/A
		- cmentarz przykościelny		2573/A
		- ogrodzenie (met.) z kutą bramą		2573/A
9.	Kotusz	- cmentarz ewangelicki		2219/A
		- kostnica		2219/A
		- ogrodzenie		2219/A
10.	Łęki Wielkie	kościół p.w. św. Katarzyny i Niepokalanego Serca Marii	1776- XX	2550
11.	Parzęczewo	- kościół par.p.w. św. Michała Arch.	1774	2379/A
12.	Parzęczewo	dzwonnica	1774	596/A
13.	Parzęczewo	zajazd	poł. XIX	2511/A
14.	Parzęczewo	zespół pałacowy i folwarczny	XVIII-XIX	
		- pałac		1670/A
		- park		1670/A
		- dwór „ stary”		2516/A
		- spichrz		2517/A
		- 2 stodoły		2517/A
		- stajnia		1563/A
15.	Szczepowice	zespół pałacowy	II poł. XIX/XX	
		- pałac		2337/A
		- park		1986/A
16.	Szczepowice	zespół folwarczny	ok. 1870-1911	136/Wlkp/A
		- rządcówka		
		- gorzelnia		
		- obora		
		- stodoła		
		- obora z magazynem		
		- waga		
		- podwórze gospodarcze		
17.	Ujazd	zespół dworski	XVIII-XIX	
		- dwór		560/A
		- oficyna		561/A

		- 3 altany (pawilony)		563/A
		- park		1904/A
		- 2 bramy wjazdowe		1904/A
		- gorzelnia		562/A

3.2. Wykaz pozostałych obiektów zabytkowych nieruchomości w ewidencji zabytków:

CYKOWO

1. ZESPÓŁ SZKOŁY:

- a. szkoła elementarna, ob. mieszkania, mur. - szach., ok. 1916 - 1918,
- b. budynek gospodarczy, mur. - szach. - drewn., ok. 1916.

2. ZESPÓŁ DWORSKI:

- a. stajnia, ob. jałownik, mur., k. XIX,
- b. obora, mur., k. XIX,
- c. spichlerz, mur., k. XIX,
- d. stodoła, mur. - szach., k. XIX,
- e. kuźnia, ob. warsztat, mur., k. XIX,

CYKÓWIEC

3. ZAGRODA NR 1:

- a. dom, mur., 1891,
- b. stodoła, mur., k. XIX,
- c. budynek gospodarczy, mur., k. XIX.

4. ZAGRODA NR 4:

- a. dom, mur., ok. 1910,
- b. stodoła, drewn., k. XIX.

GOŹDZICHOWO

5. ZESPÓŁ FOLWARCZNY:

- a. obora, mur., k. XIX,
- b. stodoła i spichlerz, ob. magazyn, mur., k. XIX.

KAMIENIEC

6. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. WAWRZYŃCA:

- a. kostnica, mur., pocz. XX,
- b. plebania, mur., pocz. XX.

7. ZESPÓŁ DWORSKI:

- a. dwór, ob. biura i przedszkole, mur., k. XIX,
- b. obora I, mur., k. XIX,

- c. obora II, mur., k. XIX,
- d. stodoła, mur., k. XIX,
- e. brama i ogrodzenie, mur. - żel., k. XIX,

9. SZKOŁA, ul. Szkolna 2, mur., pocz. XX.

10. POSTERUNEK POLICJI, ul. Grodziska 11, mur., pocz. XX.

11. ZAJAZD, ob. poczta, ul. Główna nr 2, mur. - szach., ok. 1905.

ul. Główna

12. DOM NR 12, mur., 1910.

13. DOM NR 23, mur., 1901.

14. DOM NR 29, mur., k. XIX.

ul. Handlowa

15. DOM NR 14, mur., pocz. XX.

16. DOM NR 18, mur., pocz. XX.

KARCZEWO

17. ZESPÓŁ FOLWARCZNY:

- a. dom zarządcy, mur., 1. 80 XIX,
- b. magazyn, mur., k. XIX,
- c. kuźnia, mur., k. XIX.

18. GORZELNIA Z PŁATKARNIĄ, mur., k. XIX.

19. DOM NR 49, drewn. 1942 - 43.

20. DOM NR 51, mur., k. XIX.

KONOJAD

21. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. ANDRZEJA AP.:

- a. salka parafialna, mur., 1931,
- b. plebania, mur., pocz. XX, 1935,
 - budynek inwentarski, mur., 1 ćw. XX,
 - stodoła, mur., 1 ćw. XX.

22. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKIEGO, uż. szkoła

- a. oficyna i kancelaria, ob. dom, ul. Ogrodowa 2, mur., pocz. XX,
- b. park podworski, krajobrazowy, 2 poł. XIX.

23. ZESPÓŁ FOLWARCZNY:

- a. stajnia, ob. chlewnia, mur. - drewn., 2 poł. XIX,

- b. obora I, ob. biura i bud. gospodarczy, mur., pocz. XX,
- c. obora II, ob. gęsiarnia, mur., pocz. XX, podwyższona 1950,
- d. obora III, mur., pocz. XX,
- e. spichlerz, mur., pocz. XX,
- f. stodoła I, mur. - drewn., 2 poł. XIX,
- g. stodoła II, mur. - drewn., 2 poł. XIX,
- h. kuźnia i stelmacharnia, ob. warsztat, mur., pocz. XX,
- i. brama i pozostałości ogrodzenia, mur., 1929.

ul. Szkolna

24. DOM NR 25, mur., 1909.

25. DOM NR 31, mur., ok. poł. XIX.

ul. Wąska

26. DOM NR 5, glin. - drewn., 1 poł. XIX.

27. DOM NR 7, glin. - drewn., poł. XIX.

KOTUSZ

28. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA EWANGELICKIEGO, OB. RZYM. - KAT. FIL. P.W. MATKI BOSKIEJ KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ:

- a. pastarówka, ob. leśniczówka, mur., pocz. XX,
- stodoła i budynek gospodarczy, mur., pocz. XX,

29. SZKOŁA POWSZECHNA, ob. szkoła podstawowa, mur. - szach., 1909.

30. SALA ZABAW, Kotusz nr 49, mur., pocz. XX.

31. ZAGRODA NR 13:

- a. dom, glin. - mur., 2 poł. XIX,
- b. stodoła, glin. - mur., k. XIX,
- c. budynek gospodarczy, mur., 1907.

32. ZAGRODA NR 36:

- a. dom, mur., 2 poł. XIX,
- b. stodoła, szach. - mur. - drewn., 2 poł. XIX.

33. ZAGRODA NR 47:

- a. dom, mur., 1912,
- b. budynek inwentarski, mur., pocz. XX, remont 1937,
- c. stodoła, mur., 1908.

34. DOM NR 7, mur., 1890.

35. DOM NR 19, mur., 1913.

36. DOM NR 20, mur. - szach., k. XIX.

37. DOM NR 21, mur. - szach., k. XIX.

38. DOM NR 22, mur., pocz. XX.

39. DOM NR 24, glin., 2 poł. XIX.

40. DOM NR 44, glin. - mur. - drewn., ok. poł. XIX.

41. DOM NR 56, szach. - mur., 2 poł. XIX.

42. DOM NR 61, szach. - mur., 2 poł. XIX.

43. DOM NR 62, mur., 1896.

44. DOM NR 63, mur., 4 ćw. XIX.

45. DOM NR 64, szkiel. - drewn., 2 poł. XIX.

46. PIEKARNIA, ob. dom nr 48, mur., 1914.

KOWALEWO

47. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU FOLWARCZNEGO:

- a. sześciórak, ob. dom nr 24, mur., k. XIX,
- b. stodoła, mur., k. XIX.

LUBIECHOWO

48. SZKOŁA, nr 24, mur., pocz. XX.

49. DOM NR 13, mur., k. XIX.

50. DOM NR 45, mur., 4 ćw. XIX.

ŁĘKI WIELKIE

51. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. KATARZYNY I NIEPOKALANEGO SERCA NAJŚWIĘTSZEJ MARIIPANNY:

- a. dzwonnica, drewn., 4 ćw. XVIII,
- b. grobowiec rodziny Kęszyckich, mur., ok. poł. XIX,
- c. ogrodzenie, mur. - żel., k. XIX,
- d. plebania, mur., k. XIX.

52. ZESPÓŁ SZKOLNY:

- a. szkoła I, ob. mieszkania, mur. - drewn., ok. poł. XIX,
- b. szkoła II, mur., pocz. XX,
- c. budynek gospodarczy, mur. - drewn., pocz. XX.

53. POCZTA, ob. punkt biblioteczny i mieszkania, mur., k. XIX.

54. ZESPÓŁ DWORSKI, uż. szkoła:

- a. dwór, ob. szkoła, mur., pocz. XX, przebud. wnętrza, odnowienie elewacji l. 60 XX,
- b. pozostałości parku, XIX.

55. ZESPÓŁ FOLWARCZNY:

- a. stajnia, mur., k. XIX,
- b. obora, ob. garaże, k. XIX, przebud.,

c. stodoła, mur., k. XIX.

56. DOM NR 20, mur., ok. poł. XIX, remont 1928.

PARZĘCZEWO

57. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA:

- a. plebania, mur., 2 poł. XIX
- bud. gospodarczy I, mur., k. XIX,
- bud. gospodarczy II, mur., k. XIX
- stodoła, mur., k. XIX.

58. ZESPÓŁ PAŁACOWY:

- a. brama, żel., k. XIX,

59. ZESPÓŁ FOLWARCZNY:

- a. czworak I, ob. przedszkole, mur., pocz. XIX,
- b. czworak II, ob. dom nr 38, mur. - szach., 4 ćw. XIX,
- c. dwojak I, ob. dom nr 19, mur. - szach., 4 ćw. XIX,
- d. dwojak II, ob. dom nr 18, mur. - szach., 4 ćw. XIX,
- e. obora I, mur., 1 poł. XIX,
- f. obora II, mur., 2 poł. XIX,
- g. gorzelnia, mur., 1902,
- h. pozostałości ogrodzenia, mur., k. XIX.

60. ZAGRODA NR 29:

- a. dom, mur., 1902,
- b. stodoła, mur., ok. 1902,
- c. budynek gospodarczy, mur., ok. 1902.

61. DOM NR 32, mur., poł. XIX.

PLASTOWO

62. ZAGRODA NR 60:

- a. dom, mur., l. 20 XX, przebud,
- b. stajnia, ob. chlew, mur., l. 20 XX,
- c. obora, ob. magazyn, mur., l. 20 XX,
- d. stodoła, ob. gęsiarnia, mur., 1923.

PUSZCZYKÓWIEC

63. SZKOŁA, ob. dom nr 1, mur., pocz. XX.

64. ZAGRODA NR 6:

- a. dom, mur., pocz. XX,
- b. budynek gospodarczy, mur., pocz. XX,
- c. brama, mur., pocz. XX.

65. DOM NR 2, mur., ok. 1905.

66. DOM NR 3, mur., 1905.

SZCZEPOWICE

67. ZESPÓŁ SZKOŁY:

- a. szkoła, mur., pocz. XX,
- b. budynek gospodarczy, szach., pocz. XX.

68. ZESPÓŁ DWORSKI:

- a. ogrodzenie, mur. - drewn., pocz. XX,

69. ZESPÓŁ FOLWARCZNY:

- a. budynek mieszkalny, ob. dom nr 5, mur., pocz. XX, remont, 1990,
- b. pięciorak, ob. dom nr 4, mur., pocz. XX,
- c. ośmiorak I, ob. dom nr 6, mur., pocz. XX, przebud.,
- d. ośmiorak II, ob. dom nr 7, mur., pocz. XX,
- e. budynek inwentarski, ob. obora, mur., pocz. XX,

UJAZD

70. KAPLICA, mur., 1884.

71. ZESPÓŁ DWORSKI:

- a. stróżówka, mur., 1 ćw. XIX,
- b. gajówka, ob. mieszkanie, mur., 2 poł. XIX,
- c. stajnia, ob. biura i przetwórnia, mur., pocz. XX,

72. KOLONIA MIESZKALNA:

- a. budynek mieszkalny, ob. dom nr 22, mur., 1888, remont 1974,
- b. budynek mieszkalny, ob. dom nr 20, mur., pocz. XIX, przebud.,
- c. dwojak I, ob. dom nr 9, mur., k. XIX,
- d. dwojak II, ob. dom nr 26, mur., k. XIX,
- e. trojak, ob. dom nr 8, mur., k. XIX,
- f. czworak I, ob. dom nr 10, mur., k. XIX,
- g. czworak II, ob. dom nr 25, mur., k. XIX,
- h. czworak III, ob. dom nr 27, mur., k. XIX,

73. ZESPÓŁ FOLWARCZNY:

- a. obora, mur., k. XIX,
- b. spichlerz, mur., k. XIX, część płn. podwyższona 1923,
- c. stodoła I, mur., k. XIX,
- d. stodoła II, mur., k. XIX,

WĄBIEWO

74. DOM NR 34, mur., 4 ćw. XIX.

WILANOWO

75. ZESPÓŁ SZKOŁY, Wilanowo nr 49:

- a. szkoła, mur., ok. 1906,
- b. budynek gospodarczy, mur., ok. 1906,
- c. szalety, szach., ok. 1906.

WOLKOWO

76. KARCZMA, ob. poczta, mur., 4 ćw. XIX.

77. SZKOŁA, mur., pocz XX.

CMENTARZE

78. KAMIENIEC, XIX w. – czynny

79. KONOJAD – zamknięty (przykościelny)

80. KONOJAD, XX w. – czynny

81. KOTUSZ, XIX w. – zamknięty

82. ŁĘKI WIELKIE, XIX w. – czynny

83. ŁĘKI WIELKIE – zamknięty (przykościelny)

84. PARZĘCZEWO, XIX w. – czynny

85. PUSZCZYKÓWIEC, XIX w. – zamknięty

86. SZCZEPOWICE, II poł. XIX w. (miejsce pocmentarne)
- zamknięty

3.3. Zespoły najcenniejszych zabytków ruchomych.

Zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków obejmują kilka zespołów i stanowią przede wszystkim wyposażenie i wystrój parafialnych kościołów w Kamieńcu, Konojadzie, Łękach Wielkich i Parzęczewie.

Ponadto do rejestru zabytków wpisano :

1. Łęki Wielkie :

- figura przydrożna św. Wawrzyńca
- figura przydrożna św. Floriana

2. Parzęczewo

- figura św. Jana Nepomucena
- kuta barokowa krata stanowiąca osłonę pieca (pałac)

3. Ujazd

- drewniana figura św. Wawrzyńca (kapliczka)
- drzwi wejściowe do jednego z pomieszczeń (pałac)

3.4. Krajobraz kulturowy

Na terenie Gminy znajduje się siedem parków wpisanych do rejestru zabytków.

Parki te znajdują się w miejscowościach: Cykowo, Goździchowo, Kamieniec, Karczewo, Parzęczewo, Szczepowice i Ujazd.

3.5. Zabytki archeologiczne

3.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków

MIEJSCOWOŚĆ	OBSZAR AZP	OBIEKT
Goździchowo, stan. 3	58-23/147	osada
Kamieniec, stan. 1	57-23/1	grodzisko
Konojad, stan. 2	58-24/60	grodzisko
Konojad, stan. 1	58-24/61	grodzisko
Łęki Wielkie, stan. 1	58-23/77	grodzisko
Lubiechowo, stan. 1	58-22/164	cmentarzysko
Parzęczew, stan. 2	58-23/13	cmentarzysko
Ujazd, stan. 1	57-23/1	cmentarzysko
Wilanowo, stan. 34	58-24/53	grodzisko
Wolkowo, stan. 2	57-23/1	grodzisko

3.5.2. Zestawienie liczbowe stanowisk archeologicznych

Lp.	Typ	Ilość	w tym wpisanych do rejestru
1.	Grodziska	6	6
2.	Osady	598	1
3.	Cmentarzyska	15	3
4.	Inne	11	x

3.5.3. Stanowiska o własnej formie krajobrazowej

Do stanowisk o własnej formie krajobrazowej należą grodziska w:

- Kamieńcu

- Wolkowie

- Łękach Wielkich

- Wilanowie

- Konojadzie

4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

4.1. Stan zachowania zabytków nieruchomości i dziedzictwa archeologicznego

Stan zachowania obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	STAN ZACHOWANIA	
CYKOWO	PAŁAC	4	
	PARK	3	
	OFICYNA	4	
GOŹDZICHOWO	DWÓR	3	
	PARK	2	
KAMIENIEC	KOŚCIÓŁ PAR.	4	
	PARK	2	
KARCZEWO	PAŁAC	3	
	PARK	2	
	SPICHLERZ	3	
	KANCELARIA	3	
	OBORA (21)	3	
	OBORA (20)	2	
	CHLEWNIA	2	
	KONOJAD	KOŚCIÓŁ PAR.	4
		KAPLICA GROBOWA	4
CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY		4	
BRAMA		4	
KOTUSZ	KOŚCIÓŁ EWANG.	3	
	OGRODZENIE Z KUTĄ BRAMĄ	3	
	CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY	3	
	KOSTNICA	3	
	OGRODZENIE	3	
	CMENTARZ EWANGELICKI	2	
ŁĘKI WIELKIE	KOŚCIÓŁ PAR.	3	
PARZĘCZEWO	KOŚCIÓŁ PAR.	5	
	DZWONNICA	4	
	ZAJAZD	3	
	PAŁAC	4	
	PARK	3	
	STARY DWÓR	3	
	STODOŁA I	2	
PARZĘCZEWO	STODOŁA II	3	
	SPICHLERZ	3	
	STAJNIA	3	
SZCZEPOWICE	PAŁAC	5	
	PARK	5	
	GORZELNIA	3	
	STODOŁA	3	
	OBORA	3	
	OBORA Z MAGAZYNEM	3	
	WAGA	3	
	RZĄDCÓWKA	4	
	PODWÓRZE GOSPODARCZE		

UJAZD	DWÓR	4
	PARK	4
	OFICYNA	4
	GORZELNIA	2
	BRAMY WJAZDOWE	2
	PAWILONY PARKOWE	3

Stan zachowania dziedzictwa archeologicznego

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	STAN ZACHOWANIA
Goździchowo, stan. 3	osada	4
Kamieniec, stan. 1	grodzisko	1
Konojad, stan. 2	grodzisko	1
Konojad, stan. 1	grodzisko	5
Łęki Wielkie, stan. 1	grodzisko	1
Lubiechowo, stan. 1	cmentarzysko	5
Parzęczew, stan. 2	cmentarzysko	4
Ujazd, stan. 1	cmentarzysko	1
Wılanowo, stan. 34	grodzisko	1
Wolkowo, stan. 2	grodzisko	1

LEGENDA:

1. Bardzo zły
2. Zły
3. Dostateczny
4. Dobry
5. Bardzo dobry

Istotnym zagrożeniem dla stanowisk i zabytków archeologicznych są wszelkiego rodzaju prace ziemne takie jak: prace inwestycyjne (budowa domów, dróg, melioracje, wodociągi), głęboka orka, eksploatacja żwiru i piasku. Część stanowisk archeologicznych zagrożona jest także przez procesy naturalne.

W związku z faktem, że każde zniszczenie dawnego grobu, osady czy wału grodziska jest nieodwracalne, realizowane na terenie Gminy wszelkie prace inwestycyjne w obrębie obszarów chronionych i stref występowania stanowisk archeologicznych uzgadniane będą na etapie projektu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków, który określi warunki realizacji inwestycji.

Z inwestycji, które zostały wykazane w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Kamieniec na lata 2004-2008 do zrealizowania na kolejne lata pozostały następujące inwestycje :

1. KOD ZADANIA: 01 Budowa stacji uzdatniania wody wraz z siecią wodociągową
2. KOD ZADANIA: 03 Budowa naturalnej roślinno-stawowej oczyszczalni ścieków we wsi Ujazd wraz z kanalizacją sanitarną
3. KOD ZADANIA: 07 Rewitalizacja miejscowości Kamieniec
4. KOD ZADANIA: 08 Budowa drogi gminnej Parzęczewo - Goździchowo

5. KOD ZADANIA: 10 Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Ujazd - Ujazd Huby
6. KOD ZADANIA: 11 Budowa droga gminnej Goździchowo - Łęki Wielkie
7. KOD ZADANIA: 12 Modernizacja dróg - ulice Kamieńca: Kręta
8. KOD ZADANIA: 13 Budowa auli widowiskowo - sportowej przy Szkole Podstawowej w Parzęczewie
9. KOD ZADANIA: 14 Modernizacja oczyszczalni ścieków w Kamieńcu (częściowo)

4.2. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie ze studium, Gmina Kamieniec, w wyniku działań podejmowanych na rzecz jej zrównoważonego rozwoju przestrzennego, ma być postrzegana jako gmina dostatnia, przyjazna dla jej mieszkańców i gości, realizująca swe cele gospodarcze w harmonii z uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

Dla tak określonej misji gminy, przyjęto niżej następujące cele rozwoju przestrzennego:

1. Ochrona i umacnianie środowiska przyrodniczego i kulturowego,
2. Poprawa warunków życia mieszkańców gminy,
3. Aktywizacja jednostki poprzez wyzwolenie istniejącego na jej obszarze potencjału rozwojowego.
4. Tworzenie warunków do rozwijania działań indywidualnych i grupowych mieszkańców gminy na rzecz społeczności wsi i gminy jako całości.

Ze względu na podjęcie działań na rzecz zrównoważonego proekologicznego rozwoju gminy Kamieniec, w studium wytyczone zostały równorzędne pod względem wagi i znaczenia proekologiczne następujące cele rozwoju:

1. Ochrona charakterystycznych cech naturalnych środowiska przyrodniczego a w szczególności:
 - a) istniejącego drzewostanu i skupisk zieleni,
 - b) parków i cmentarzy,
 - c) pomników przyrody,
 - d) wód otwartych,
2. Dążenie do stanu równowagi ekologicznej polegającej między innymi na:
 - a) tworzeniu ciągów zieleni łącznikowej pomiędzy obszarami cennymi przyrodniczo na obszarze gminy a terenami o zasięgu ponadlokalnym,
 - b) ochronie przed zabudową ciągów dolinnych wzdłuż cieków wodnych,
 - c) wzmacnianiu środowiska poprzez zalesiania i zadrzewienia gruntów słabych klas (VI i V),
 - d) wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, nadwodnych i przydrożnych,
 - e) podejmowaniu działań na rzecz zwiększenia retencji wód na terenie gminy.

Zgodnie z założeniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w przypadku planowania inwestycji ziemnych w północno - zachodniej części gminy gdzie brak dotychczas szczegółowych badań, należy inwestycje uzgadniać z Konserwatorem Zabytków, z uwagi na duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam stanowisk archeologicznych, szczególnie w rejonie cieków wodnych. Wytyczne konserwatorskie w zdecydowanej większości wypadków (z wyjątkiem grodzisk) nie zakazują prowadzenia inwestycji w strefie wstępowania stanowisk archeologicznych. Jednakże w takich wypadkach niezbędne jest uzyskanie opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Szczególnej ochronie podlegają następujące stanowiska wpisane do rejestru zabytków:

- grodzisko wczesnośredniowieczne w Konojademie,
- osada w Konojademie,
- cmentarzysko w Lubiechowie,
- grodzisko w Łękach Wielkich,
- cmentarzysko w Parzęczewie,
- cmentarzysko w Puszczykowie,
- cmentarzysko w Ujeździe,
- grodzisko w Wilanowie,
- grodzisko w Wolkowie.

4.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy

Kolejną formą ochrony obiektów i obszarów zabytkowych są ustalenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, którego projekt uzgadniany jest z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Jednakże zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu prze-

strzennym (Dz.U. z 2003r., Nr 80, poz. 717) w 2004 r. większość planów miejscowych utraciła moc prawną. Nowe plany miejscowe w większości przypadków obejmują małe obszary powierzchni Gminy, ich fragmentaryczną część.

W sporządzonych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dokonane zostały zapisy, które zapewniają prawidłową ochronę dziedzictwa kulturowego - przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, wszelkie prace ziemne związane z zagospodarowaniem lub zabudową terenu należy uzgodnić z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Poznaniu. W przypadku odkrycia obiektów archeologicznych przez ekipę budowlaną, należy zabezpieczyć znalezisko i zgłosić ten fakt do Działu Ochrony Zabytków Archeologicznych Muzeum Archeologicznego lub do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu.

W przypadku gdy na terenie objętym planem miejscowym znajduje się obiekt zabytkowy ujęty w ewidencji zabytków ustala się obowiązek uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków projektowanych prac remontowo – budowlanych i adaptacyjnych.

4.4. Uwarunkowania wynikające z uwarunkowań ochrony przyrody i równowagi ekologicznej

W ramach opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kamieniec przyjęto trzy priorytety związane z ochroną środowiska w gminie

Należą do nich:

- ochrona wód i zrównoważona gospodarka wodno - ściekowa,
- ochrona powierzchni ziemi i dziedzictwa przyrodniczego,
- racjonalne użytkowanie zasobów przyrody, rozwój turystyki, rekreacji i edukacji ekologicznej.

Powyższe priorytety określono na podstawie analizy obecnego stanu środowiska w gminie, jego słabych stron, ale również istniejącego potencjału i wymaganych zmian. W ramach zdefiniowanych priorytetów ustalono kilka niezbędnych do wykonania celów, tj.:

- Odbudowa melioracji, porządkowanie cieków, tworzenie małej retencji
- Poprawa gospodarki ściekowej - ograniczenie zrzutu ścieków nieoczyszczonych do gruntu i do wód
- Poprawa gospodarki wodnej - zaopatrzenie w wodę
- Rozwój rolnictwa powiązany z ograniczeniem zrzutu ścieków nieoczyszczonych do gruntu i do wód
- Ochrona, rekultywacja i właściwe wykorzystanie istniejących zasobów glebowych
- Ochrona lasów i środowiska przyrodniczego
- Wykorzystanie walorów kulturowych i przyrodniczych gminy Kamieniec zgodnie z zasadami ochrony środowiska
- Prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej – wykształcanie nawyków kultury ekologicznej

Ochrona przyrody i krajobrazu, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody definiuje następujące formy ochrony przyrody:

- obszarowe – parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe obszary chronionego krajobrazu,

- indywidualne – zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej,
- inne – parki miejskie i wiejskie, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt.

Na obszarze Gminy wyróżnić natomiast możemy następujące pomniki przyrody:

Przedmiot ochr.	Gatunek	Obw. Pierśn.	Szt.	Miejscowość	Lokalizacja
drzewo	Płatan klonolistny		1	Ujazd	park dworski
drzewo	Dąb szypułkowy	483	1	Kamieniec	park dworski
drzewo	Dąb szypułkowy	481	1	Kamieniec	park dworski
drzewo	Dąb szypułkowy	365	1	Kamieniec	przed bud. Parafialnym
drzewo	Miłorząb japoński	400	1	Parzęczewo	park dworski
drzewo	Dąb szypułkowy	460	1	Ujazd	działka nr 2 10/1L Lasy Państwowe
drzewo	Dąb szypułkowy	510	1	Ujazd	działka nr 2 10/1L Lasy Państwowe
drzewo	Dąb szypułkowy	540	1	Ujazd	działka nr 2 10/1L Lasy Państwowe
drzewo	Dąb szypułkowy		1	Ujazd	park dworski
drzewo	Dąb szypułkowy		1	Ujazd	park dworski
drzewo	Dąb szypułkowy		1	Ujazd	park dworski
drzewo	Dąb szypułkowy		1	Ujazd	park dworski

Zgodnie z priorytetem 3 określonym w Programie ochrony środowiska dot. Rozwoju turystyki, rekreacji i edukacji ekologicznej wyróżniono następujące cele :

Cel nr 1. Wykorzystanie walorów kulturowych i przyrodniczych gminy

Kierunki działań:

- Budowa dydaktycznych ścieżek przyrodniczych,
- Dalsza promocja turystyczno - kulturalna gminy,

Cel nr 2. Prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej – wykształcanie nawyków kultury ekologicznej

Kierunki działań:

- Zwiększenie udziału problematyki ekologicznej w szkolnych programach nauczania,
- Aktywna edukacja ekologiczna młodzieży w formalnym systemie kształcenia – prowadzenie zajęć w terenie,
- Wspieranie działań edukacji szkolnej przez instytucje samorządowe,
- Organizowanie przez samorządy prelekcji, konkursów, festynów, finansowanie nagród w konkursach nt. wiedzy ekologicznej,
- Informowanie społeczeństwa o stanie środowiska w gminie i działaniach podejmowanych w tym zakresie,
- Prowadzenie działań w zakresie edukacji ekologicznej na terenach przyrodniczych (ścieżki przyrodnicze),
- Obejmowanie przez szkoły patronatów nad obiektami cennymi przyrodniczo w swych gminach (m.in. pomniki przyrody),
- Organizacji konkursów (np. „Najczystsze podwórko”, „Najefektywniejsze osiedle w zbiorce selektywnej”, itp.) z

nagrodami, np. w postaci wzbogacenia infrastruktury osiedlowej o place zabaw dla najmłodszych, ławki, trawniki i klomby, itp.,

- Organizacji wystaw prac związanych z ekologią, stworzonych przez artystów amatorów i profesjonalistów,
- Organizacji zakładowych i szkolnych wycieczek technicznych (pt. „Oczyszczalnia ścieków”, „Składowisko w trakcie budowy, eksploatacji i rekultywacji”, „System selektywnej zbiórki”),
- Organizacji wycieczek ekologicznych, np. na: Międzynarodowe Targi Ekologiczne POLEKO, Forum Gospodarki Odpadami,
- Edukacja i propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody i dbania o czystość cieków powierzchniowych i terenów przyrzecznych.

5. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami

Zagadnienia związane z opieką nad zabytkami stanowią dla samorządu gminnego istotny obszar działania ze względu na zasób obiektów zabytkowych i ich znaczenie budujące prestiż Gminy .

Wobec tego przyjmuje się, że celami gminnego programu opieki nad zabytkami jest :

1. Konsekwentne i planowe realizowanie zadań kompetencyjnych samorządu dotyczących opieki nad zabytkami jako potwierdzenie uznania znaczenia dziedzictwa kulturowego dla rozwoju gminy
2. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu zachowania
3. Zintegrowanie ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu oraz przyjęcie odpowiednich zasad gospodarowania przestrzeni

4. Zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych
5. Wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami
6. Powszechna edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego
7. Przygotowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych do wykorzystania w opiece nad zabytkami funduszy strukturalnych Unii Europejskiej
6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami
- 6.1. Określenie sposobu realizacji poszczególnych celów gminnego programu opieki nad zabytkami

Cel	Sposób realizacji	Czas realizacji	Instytucje realizujące	Środki finansowe
1. Konsekwentne i planowe realizowanie zadań kompetencyjnych samorządu dotyczących opieki nad zabytkami jako potwierdzenie uznania znaczenia dziedzictwa kulturowego dla rozwoju gminy	1. Uzupelnienie i weryfikacja istniejącej Gminnej Ewidencji Zabytków,	2008	Urząd Gminy	-
	2. Sporządzenie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych: - wykonanie gminnej ewidencji zabytków archeologicznych w formie kart zespołu stanowisk archeologicznych, - uzupełnienie i weryfikacja istniejącej ewidencji zabytków archeologicznych poprzez włączane informacje o wszystkich sukcesywnie odkrywanych reliktach przeszłości niezależnie od charakteru badań.	2008	Urząd Gminy	-
	3. Stworzenie gminnego systemu ochrony dziedzictwa kulturowego :	2008-2011	Urząd Gminy, właściciele obiektów	30.000,00
	- zapewnienie warunków prawnych i organizacyjnych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie,			
	- zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków,			
	- udaremnienie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków,			
	- kontrola stanu zachowania i przeznaczenia zabytków,			
	- uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.			
2. Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania	1. Uporządkowanie gospodarki zasobem mieszkalnym i usługowych budynków zabytkowych: - współpraca z użytkownikami i właścicielami budynków zabytkowych mająca na celu poprawę stanu zachowania i utrzymania substancji mieszkaniowej tych obiektów.	2008-2011	Urząd Gminy, właściciele obiektów	-
	2. Poprawa stanu przestrzeni historycznej :	2008-2011	Urząd Gminy	30.000,00
	- aktywne zachęcanie sektora prywatnego do zagospodarowania obiektów zabytkowych.			

	3. Monitorowanie dóbr kultury (stan i sposób użytkowania):	2008-2011	Urząd Gminy, właściciele obiektów	-
	- współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Ochrony Zabytków,			
	- weryfikacja ewidencji zabytków w gminie,			
	- uzupełnienie dokumentacji fotograficznej istniejących obiektów.			
3. Zintegrowanie ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu oraz przyjęcie odpowiednich zasad zagospodarowania przestrzeni	1. Realizacja ochrony zabytków w powiązaniu z ochroną przyrody i krajobrazu:	2008-2011	Urząd Gminy	1.000,00
	- integracja ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego w zagospodarowaniu przestrzeni.			
4. Zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych	1. Wykorzystanie zabytków dla wykreowania produktu turystycznego:	2008-2011	Urząd Gminy, instytucje finansowane przez samorząd lokalny, instytucje i osoby występujące jako zleceniobiorcy	5.000,00
	- stworzenie i udostępnienie komputerowej bazy danych o zabytkach Gminy,			
	- określenie zasobów dziedzictwa archeologicznego, które można wykorzystać dla tworzenia tras turystycznych, ścieżek dydaktycznych, organizacji festynów,			
	- wspieranie wydawnictw prezentujących obiekty zabytkowe i środowisko kulturowe Gminy.			
	2. Podjęcie działań popularyzujących dziedzictwo kulturowe:	2009-2011	Urząd Gminy, instytucje finansowane przez samorząd lokalny	5.000,00
	- ogłoszenie konkursów na temat dziedzictwa kulturowego,			
	- ustanawianie nagród za najlepsze działania wobec dziedzictwa kulturowego,			
	- popularyzacja zasobów kulturowych w prasie,			
	- opracowanie tablic informacyjnych o obiektach i obszarach zawierających podstawowe dane historyczne.			
5. Wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami	1. Wypracowanie programu wspomaganie finansowego długofalowych działań na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków :	2009-2011	Urząd Gminy	20.000,00
	- wspieranie finansowe osób prywatnych skierowane na ochronę zabytków,			
	- podejmowanie inicjatyw zmierzających do pozyskania środków zewnętrznych .			
6. Powszechna edukacja z zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego	1. Wprowadzenie i wzmocnienie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do systemu edukacji przedszkolnej i szkolnej.	2009-2011	Instytucje finansowane przez samorząd lokalny (przedszkola, szkoły, gimnazja)	1.000,00
7. Przygotowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych do wykorzystania w opiece nad zabytkami funduszy strukturalnych UE	1. Wypracowanie programu wspomaganie finansowego działań na rzecz dziedzictwa kulturowego z wykorzystaniem programów UE.	2009-2011	Urząd Gminy, właściciele obiektów, instytucje i osoby występujące jako zleceniobiorcy	1.000,00

6.2. Program w zakresie wpisów do rejestru zabytków

6.2.1. Zabytki nieruchome

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT
Goździchowo	Zespół folwarczny
Kamieniec	Posterunek policji
	Zajazd
	Kaplica grobowa na cmentarzu
Konojad	Zespół folwarczny
Łęki Wielkie	Zespół folwarczny
	Park
	Zespół kościelny – plebania, dzwonnica, grobowiec Kęszyckich, ogrodzenie z bramą
Sepno	Zespół dworca kolejowego
	Zespół dworsko - parkowo – folwarczny
Ujazd	Kaplica p.w. św. Wawrzyńca

6.2.2. Zabytki ruchome

- uzupełnienie wpisów: zespoły wyposażenia kościołów parafialnych w Kamieńcu p.w. św. Wawrzyńca, p.w. św. Andrzeja w Konojady, p.w. św. Katarzyny w Łękach Wielkich, p.w. św. Michała w Parzęczewie,

- nowe wpisy zabytków - kapliczki przydrożne w miejscowościach Kamieniec, Lubiechowo, Parzęczewo, Sepno.

Wszelkie działania związane z dokonywaniem wpisów do rejestru zabytków obiektów ruchomych muszą odbywać się w porozumieniu z właścicielami tychże obiektów.

6.2.3. Stanowiska archeologiczne

Miejscowość	Nr Stanowiska	Obszar AZP	Funkcja
Cykowo	5	57-23/25	osada OWR
Kamieniec	25	57-23/31	osada WŚ
Kamieniec	12	57-23/32	osada WŚ
Kowalewo	8	57-23/60	osada WŚ
Karczewo	40	57-23/112	osada KŁ, OWR, WŚ
Wolkowo	19	57-23/123	osada N, KŁ, OWR, WŚ
Dalekie	5	57-24/25	osada WŚ
Doły	1	57-24/76	osada KŁ, OWR
Karczewo	3	57-24/83	osada OWR
Jaskółki	14	57-24/89	osada EK, OWR
Jaskółki	15	57-24/90	osada KŁ, PŚ
Jaskółki	11	57-24/94	osada OWR
Jaskółki	10	57-24/95	osada OWR
Jaskółki	9	57-24/96	osada OWR, PŚ
Konojad	3	57-24/129	cmentarzysko KP, osada WŚ
Konojad	30	57-24/131	osada KŁ, OWR, WŚ
Konojad	31	57-24/132	osada OWR, WŚ
Konojad	46	57-24/148	osada EK, KŁ, OWR, WŚ

7. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami

Podmiotem formułującym gminny program opieki nad zabytkami jest samorząd gminny. Realizacja programu odbywać się będzie poprzez zespół działań władz Gminy na rzecz osiągnięcia celów w nim przyjętych. Samorząd ma oddziaływać na różne podmioty mające do czynienia z obiektami i przestrzeniami zabytkowymi, tak by wywołać ich pożądane zachowania prowadzące do realizacji zamierzonych celów. Głównym odbiorcą projektu jest społeczność Gminy.

Dostępne instrumentarium służące realizacji niniejszego programu generalnie wynika z obowiązujących przepisów prawnych oraz opartych na nich działaniach umocowanych w realiach finansów publicznych i instrumentów prawno – ekonomicznych.

W realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Kamieniec wykorzystane zostaną następujące grupy instrumentów – instrumenty prawne, instrumenty koordynacji, instrumenty finansowe, instrumenty społeczne, instrumenty kontrolne.

7.1. Instrumenty prawne

Do instrumentów prawnych należą między innymi :

1. wynikające z przepisów ustawowych dokumenty wydawane przez wojewódzkiego konserwatora zabytków,
2. programy określające politykę państwa i województwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

7.2. Instrumenty koordynacji

Do instrumentów koordynacyjnych należą między innymi

:

1. strategia rozwoju Gminy,
2. program ochrony środowiska przyrodniczego,
3. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
4. umowy i porozumieniami.

7.3. Instrumenty finansowe

Do instrumentów finansowych należą między innymi :

1. dotacje,
2. subwencje,
3. dofinansowania,
4. nagrody,
5. zbiórki społeczne,
6. programy operacyjne uwzględniające finansowanie z funduszy UE.

7.4. Instrumenty społeczne

Do instrumentów społecznych należą między innymi :

1. edukacja kulturowa,
2. informacja,
3. współpraca,
4. współdziałanie z organizacjami społecznymi.

7.5. Instrumenty kontrolne

Do instrumentów kontrolnych należy między innymi monitoring stanu środowiska kulturowego.

8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami

Jak wynika z zapisów ustawowych, Wójt Gminy Kamieniec ma obowiązek sporządzania co dwa lata sprawozdań z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami. Sprawozdanie to ma być przedstawiane Radzie Gminy.

Kolejna edycja (aktualizacja) gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Kamieniec opracowana ma być po 4 latach od przyjęcia go przez Radę Gminy.

Dla oceny realizacji celów niezbędne będzie :

- określenie ilości obiektów zabytkowych objętych działaniami zabezpieczającymi,
- określenie ilości przeprowadzonych kontroli utrzymania i sposobu użytkowania obiektów zabytkowych,
- ocena aktualności gminnej ewidencji zabytków,
- analiza ilości ogłoszonych konkursów na projekty porządkowania obiektów i przestrzeni zabytkowych,
- ocena stanu utrzymania obiektów zabytkowych będących w gestii samorządu,
- określenie ilości przeprowadzonych zajęć szkolnych o tematyce ochrony dziedzictwa kulturowego,
- potwierdzenie faktu utworzenia bazy informacji o zabytkach,

- analiza środków finansowych przeznaczonych przez samorząd na wsparcie działalności przy ochronie dziedzictwa kulturowego,
- ocena ilości zagospodarowania wyznaczonych szlaków i ścieżek turystycznych,
- ocena ilości i efektów konkursów o tematyce środowiska kulturowego.

9. Niektóre zewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na właścicieli i użytkowników obowiązek dbania o zabytek. Wsparciem dla nich mogą być środki z budżetu Państwa lub ze specjalnie powołanych do tego funduszy, w tym funduszy z Unii Europejskiej.

Kwestie dofinansowania prac przy obiektach zabytkowych reguluje Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz.U. z 2005 r. Nr 112, poz. 940).

Istnieje możliwość dofinansowania zadań z zakresu opieki i ochrony dziedzictwa kulturowego z budżetu państwa. Wsparcie finansowe pochodzi ze środków :

- Ministerstwa Kultury w ramach Programów Operacyjnych;
- Wojewody Wielkopolskiego, będących w dyspozycji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- Budżetu samorządu województwa i jednostek samorządu terytorialnego;
- Funduszu Kościelnego (dla prac przy obiektach sakralnych, nie obejmujących konserwacji ruchomego wyposażenia kościołów);
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dla założeń zieleni zabytkowej).

Krajowym programem wspierającym inicjatywę kulturalną jest Narodowa strategia rozwoju kultury na lata 2004-2013. Wśród wielu programów operacyjnych znajdują się dwa, z których fundusze wspierają programy związane z ochroną dziedzictwa kulturowego.

Są to: program operacyjny „Rozwój inicjatyw lokalnych” oraz program operacyjny „Dziedzictwo kulturowe”.

Program operacyjny „Rozwój inicjatyw lokalnych”

Celem programu jest wyrównywanie różnic w dostępie do kultury, pobudzanie kulturalnych inicjatyw lokalnych oraz stwarzanie na poziomie lokalnym warunków do rozwoju twórczości.

W ramach programu wspierane są wszystkie nisko-budżetowe zadania (tj. takie, w których maksymalna wnioskowana dotacja z budżetu Ministra Kultury wynosi 25.000 zł) z zakresu :

- a) upowszechniania kultury,

- b) edukacji kulturalnej,
 - c) promocji twórczości,
 - d) ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego, inwestycji oraz zakupu wyposażenia.
- Uprawnionymi wnioskodawcami mogą być :
- a) państwowe i samorządowe instytucje kultury i instytucje filmowe,
 - b) jednostki samorządu terytorialnego,
 - c) publiczne i niepubliczne szkoły artystyczne I i II stopnia oraz uczelnie artystyczne,
 - d) organizacje pozarządowe dla których prowadzenie działalności kulturalnej jest podatkowym celem statutowym,
 - e) kościoły (parafie) i związki wyznaniowe,
 - f) przedsiębiorcy działający w sferze kultury (pomoc de minimis)
 - g) archiwa państwowe.

Program operacyjny „Dziedzictwo kulturowe”

Celem programu jest intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym kompleksowa poprawa stanu zabytków oraz rozwój kolekcji muzealnych. Program dotyczy również placówek emigracyjnych oraz zabytków polskich i z Polską związanych, znajdujących się poza granicami kraju.

Celami częściowymi programu są :

- a) poprawa stanu zachowania zabytków,
- b) zwiększenie narodowego zasobu dziedzictwa kulturowego (w tym także dziedzictwa archeologicznego),
- c) kompleksowa rewaloryzacja zabytków i ich adaptacja na cele inne niż kulturalne,
- d) zwiększenie roli zabytków i muzealiów w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości poprzez tworzenie zintegrowanych narodowych produktów turystycznych,
- e) poprawa warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w zakresie ochrony zabytków i ich dokumentacji,
- f) zabezpieczenie zabytków, muzealiów i archiwaliów przed skutkami klęsk żywiołowych, kradzieżami i nielegalnym wywozem za granicę oraz na wypadek sytuacji kryzysowych i konfliktu zbrojnego.

Uprawnieni wnioskodawcy to :

- a) jednostki samorządu terytorialnego, realizujące zadania na własną rzecz lub na rzecz instytucji nie będących instytucjami kultury,
- b) organizacje pozarządowe, za wyjątkiem działających w sferze kultury,

- c) kościoły i związki wyznaniowe,
- d) prywatni właściciele lub posiadacze zabytków,
- e) podmioty prowadzące działalność gospodarczą,
- f) państwowe instytucje kultury realizujące wybrane zadania.

/informacje pochodzą ze strony: www.mk.gov.pl/

Fundusze Generalnego Konserwatora Zabytków

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami reguluje tryb, zakres i rodzaj dotacji udzielanych z budżetu Skarbu Państwa, za pośrednictwem Generalnego Konserwatora Zabytków bądź Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu Państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych (Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, (Dz.U. Nr 162 z dnia 17 września 2003r.).

Z budżetu samorządu województwa i jednostek samorządu terytorialnego: wspierane są zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami zgodnie z obowiązującą Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 ze zm.), która zobowiązuje organy administracji publicznej do współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy.

Zasady przyznawania dotacji na realizację zadań publicznych określają przepisy Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104).

Pozyskanie środków finansowych za zadania inwestycyjne jest również możliwe ze źródeł zewnętrznych.

Programem europejskim wspomagającym szeroki wachlarz projektów na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, którego fundusze zarządzane są przez Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego.

Prezentowany program opieki nad zabytkami dla Gminy Kamieniec jest zgodny z politykami horyzontalnymi Unii Europejskiej, a w szczególności :

- realizacja programu będzie miała pozytywny wpływ na środowisko
- realizacja programu będzie miała pozytywny wpływ na uwzględnienie polityki równych szans (równość kobiet i mężczyzn, działania na rzecz dostępności dziedzictwa dla osób niepełnosprawnych)
- realizacja programu będzie miała pozytywny (lub neutralny) wpływ na tworzenie i rozwój społeczeństwa informacyjnego.